

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000081

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-01-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Доцюк Світлана Олександрівна

2. Svetlana O. Dotsiuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4021-8018

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: економіка

Дата захисту: 10-03-2025

Спеціальність за освітою: Облік і оподаткування

Місце роботи здобувача: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 05.854.028

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.51.51, 06.52.13, 06.71.07

Тема дисертації:

1. Організаційно-інституційне забезпечення розвитку аграрного підприємництва в умовах міжнародної економічної інтеграції
2. Organizational and institutional support for the development of agrarian entrepreneurship in the conditions of international economic integration

Реферат:

1. У процесі дослідження розглянуто еволюційні засади становлення підприємництва в економіці і соціумі та доведено, що історія підприємництва розпочинається з часів первісного ладу, тісно пов'язана з розвитком суспільства, технологічними та економічними змінами. Розкрито теоретичні основи організаційно-інституційного забезпечення розвитку аграрного підприємництва, які базуються на сукупності заходів держави щодо формування відповідних інститутів, а також механізмів примусу, які створюють умови для подальшого розвитку аграрного підприємництва. Систематизовано та охарактеризовано найбільш актуальні думки науковців щодо розуміння сутності терміну «інституція» та «інститут». Виокремлено методичні положення оцінки розвитку аграрного підприємництва в умовах міжнародної економічної інтеграції, які дають можливість проаналізувати результативність бізнес-процесів суб'єктів підприємництва різних типів, розмірів і спеціалізацій. Досліджено організаційно-інституційні умови і структурну динаміку розвитку

аграрного підприємництва, результати яких свідчать, що в Україні велике підприємство краще адаптується до умов ринку та середовища, в якому воно знаходиться, на відміну від середнього та малого підприємства. Визначено особливості формування ефективності господарювання аграрних підприємств в умовах експортно-імпоротної діяльності на основі досліджуваних сільськогосподарських підприємств у Вінницькій області. Зауважимо, що зовнішньоекономічна діяльність, як складова міжнародної економічної інтеграції – це відносини суб'єктів господарювання України та іноземних суб'єктів підприємницької діяльності на взаємовигідних умовах із дотриманням положень міжнародного права. Важливим для України залишається наповнення ринку агропродукцією, підвищення експортного потенціалу підприємств та оптимізація залежності від імпорту. Визначено рівень розвитку сільського, лісового та рибного господарства у системі господарської діяльності держави з урахуванням впливу факторів зовнішньоекономічних відносин, що надало змогу розрахувати прибуток до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності з позиції впливовості даної галузі в оптимізованому середовищі функціонування. Запропоновано використати параметричні та непараметричні моделі для визначення ефективності аграрного підприємництва в умовах міжнародної економічної інтеграції. Метод аналізу середовища функціонування дозволив визначити граничні показники розвитку аграрного виробництва та окремих підприємств. Здійснено моделювання ефективності функціонування підприємницьких структур за умов експортної діяльності для визначення можливого рівня чистого прибутку експортно-орієнтованого підприємства від операцій на внутрішньому ринку та від здійснення експортних продажів по результуючих лініях ефективності у контексті можливостей досліджуваних підприємств здійснювати зовнішньоекономічну діяльність. У дисертаційному дослідженні запропоновано концептуальні напрями удосконалення організаційно-інституційного забезпечення розвитку аграрного підприємництва в умовах міжнародної економічної інтеграції. Визначено, що реалізація заходів на внутрідержавному рівні з урахуванням наукових розробок, а також положень урядових актів дає можливість забезпечити стійкість суб'єктів господарювання, а також їх конкурентоспроможність.

2. In the process of the research, the evolutionary principles of the formation of entrepreneurship in the economy and society were considered and it was proved that the history of entrepreneurship begins with the times of the primitive system, closely connected with the development of the society, technological and economic changes. The theoretical foundations of organizational and institutional support for the development of agrarian entrepreneurship are revealed, which are based on a set of state measures regarding the formation of relevant institutions, as well as coercion mechanisms that create conditions for the further development of agrarian entrepreneurship. The most relevant opinions of the scientists regarding the understanding of the essence of the term «institution» and «institute» have been systematized and characterized. Methodical provisions for assessing the development of agrarian entrepreneurship in the conditions of international economic integration are highlighted, which make it possible to analyze the effectiveness of business processes of business entities of various types, sizes and specializations. The organizational and institutional conditions and structural dynamics of the development of agrarian entrepreneurship have been studied, the results of which indicate that in Ukraine, large entrepreneurship better adapts to market conditions and the environment in which it is located, in contrast to medium and small entrepreneurship. The peculiarities of the formation of the efficiency of management of agrarian enterprises in the conditions of export-import activity are determined on the basis of the studied agricultural enterprises in Vinnytsia region. It should be noted that foreign economic activity, as a component of international economic integration, is the relationship between Ukrainian business entities and foreign business entities on mutually beneficial terms in compliance with the provisions of international law. Filling the market with agricultural products, increasing of the export potential of enterprises and optimizing dependence on imports remains important for Ukraine. The level of the development of agriculture, forestry and fisheries in the system of economic activity of the state was determined, taking into account the influence of factors of foreign economic relations, which made it possible to calculate the profit before taxation of the enterprises by types of economic activity from the position of the influence of this industry in an optimized operating environment. It is proposed to use parametric and non-parametric models to determine the efficiency of agricultural entrepreneurship in the context of international economic integration. The method of analyzing the operating environment allowed us to

determine the limiting indicators of the development of agricultural production and individual enterprises. Modeling of the efficiency of the functioning of business structures under export conditions was carried out to determine the possible level of net profit of an export-oriented enterprise from operations in the domestic market and from export sales along the resulting lines of the efficiency in the context of the capabilities of the studied enterprises to carry out foreign economic activities. The dissertation offers conceptual directions for improving the organizational and institutional support for the development of agricultural entrepreneurship in the context of international economic integration. It is determined that the implementation of measures at the domestic level, taking into account scientific developments, as well as the provisions of government acts, makes it possible to ensure the stability of business entities, as well as their competitiveness.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Dotsiuk S., Chikov I., Shevchenko O., Nitsenko V., Gerasemchuk N., Demydova M. Evaluation of the institutional development of innovative activities to ensure the economy of the state. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2024. № 3. P. 171-180. DOI: <https://doi.org/10.33271/nvngu/2024-3/171>
- Доцюк С.О. Сучасний стан розвитку трудового потенціалу в аграрній сфері. *Ефективна економіка*. 2021. № 7. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2021/203.pdf. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.7.201>
- Доцюк С.О. Теоретичні аспекти формування організаційно-інституційного забезпечення функціонування підприємництва. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2021. № 12 (56). С. 57-64. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-12-7792>
- Доцюк С.О. Сучасні аспекти зовнішньоекономічної діяльності аграрних підприємств України. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1357/1311>. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-21>
- Sakhno A., Dotsiuk S. International experience of state support of entrepreneurship in the agricultural sector of the economy. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 2 (60). С. 98-109. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2022-2-7>
- Доцюк С.О. Особливості функціонування аграрного підприємництва в умовах міжнародної економічної інтеграції. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2023. № 3 (65). С. 90-102. DOI: <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2023-3-6>
- Доцюк С.О. Формування експортного потенціалу підприємств АПК в умовах євроінтеграції. *Бізнес-навігатор*. 2024. № 2 (75). С. 49-55. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.75-7>
- Доцюк С.О. Концептуальні оцінки пріоритетів розвитку аграрного підприємництва в умовах міжнародної економічної інтеграції. *Трансформаційна економіка*. 2024. № 3 (08). С. 19-25. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2024-8-3>
- Dotsiuk S. Entrepreneurship as the basis of sustainable development of the agricultural sector of the economy. *Green, Blue & Digital Economy Journal*. 2023. № 4 (2). P. 10-21. DOI:

<https://doi.org/10.30525/2661-5169/2023-2-2>

- Dotsiuk S. Retrospective analysis of theories of institutionalism in the functioning of agrarian entrepreneurship. In: Socio-economic and ecological aspects of the development of the economy of Ukraine in the conditions of European integration. Monograph. Boston, USA : Primedia eLaunch, 2022. P. 161-178. DOI: <https://doi.org/10.46299/979-8-88722-616-3.6>
- Доцюк С.О. Особливості підприємництва в аграрному секторі економіки Економіка, фінанси, облік і право в умовах сучасних викликів: міжнародна науково-практична конференція, 21 жовтня 2022 р. Полтава: ЦФЕНД, 2022. С. 33-34.
- Доцюк С.О. Теоретико-еволюційні основи становлення підприємницької діяльності. Актуальні питання економіки, фінансів, обліку та права: теорія і практика: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 16 листопада 2023 р. Кременчук: ЦФЕНД, С. 26-28.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: організаційно-інституційне забезпечення розвитку аграрного підприємництва в умовах міжнародної економічної інтеграції

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U112882 0124U000340

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сахно Андрій Анатолійович
2. Andrii A. Sahno

Кваліфікація: доктор економічних наук, професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6135-2371

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Добіжа Наталія Володимирівна

2. Nataliia V. Dobizha

Кваліфікація: доктор економічних наук, професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8277-7977

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=Nz3vKZOAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Вінницький навчально-науковий інститут економіки
Західноукраїнського національного університету

Код за ЄДРПОУ: 21722921

Місцезнаходження: вулиця Гонти, 37, Вінниця, Вінницький р-н., 21017, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шеленко Діана Іванівна

2. Diana I. Shelenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9214-7258

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаніка

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фурман Ірина Володимирівна

2. Iryna V. Furman

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9923-555X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вдовенко Лариса Олександрівна.

2. Larisa O. Vdovenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6283-2385

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, буд. 3, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гончарук Інна Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гончарук Інна Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Коваль Олена Вікторівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна